

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. III. /2017/5.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Lukács Zoltán ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - az képviselő szervezet neve (képviselő szervezet címe, ügyintéző: dr. É. E.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében az eljárásra a Debreceni Ítéltábla Pkk.I.../2015/2. számú végzésével kijelölt Debreceni Törvényszék 2017. március 3. napján kelt 15.P.21.517/2015/30. számú ítélete ellen a felperes 32. sorszámu fellebbezése alapján, az alulírott napon - tanácsülésen - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy az állam által előlegezett 444 000 (Négyszáznegyven-négyezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes keresetét - amelyben az alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 349. § (1), (3) és 339. § (1) bekezdése alapján 5 550 000 Ft kártérítés (ezen belül 1 800 000 Ft elmaradt vagyoni előnyből származó kár, és 3 750 000 Ft nem vagyoni kártérítés) megfizetésére kérte kötelezni - elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 17 000 Ft perköltséget, valamint megállapította, hogy az eljárás során felmerült 330 000 Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az ...-i Városi Bíróság a 2011. július 4. napján tárgyalás mellőzésével meghozott 15.Bk. .../2011/2. számú végzésével a felperessel, mint I. r. vádlottal szemben - társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérlete miatt - 80 napi tétel pénzbüntetés szabott ki, 1 napi tétel összegét 2 500 Ft-ban állapította meg, valamint az ekként kiszabott 200 000 Ft pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. A bíróság végzését a felperes ..., ... utca 2. szám alatti címére kézbesítette, ahol azt a felperes 2011. július 5. napján személyesen átvette.

Ezt a végzést az ...-i Városi Bíróság - az ügyészi kérelemre 2011. december 6. napján megtartott tárgyaláson a jelenlévő felperes előtt kihirdetett - 15.B. .../2011/3. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével hatályon kívül helyezte, a 15.B. .../2011/ 3. számú ítéletével pedig a felperest, mint I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében, és 80 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2 500 Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 200 000 Ft pénzbüntetés megfizetésére az ítélet jogerőre emelkedését követően 20 havi részletfizetést engedélyezett havi 10 000 Ft-os részletekben akként, hogy az első havi részlet az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap 1. napjától 10. napjáig esedékes, míg a további részletek a következő hónapok hasonló időszakaiban fizetendők meg. Az ítélet tartalmazta, hogy ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést,

vagy annak meg nem fizetett részét a napi tételeknek megfelelő tartalmú, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Az ítéletet a felperes a ..., ... utca 2. szám alatti címén 2012. január 23. napján személyesen átvette.

A felperes 2012. február 21. napjától 2013. június 20. napjáig a ...-i Városi Bíróság 9.B. .../2010/2. és 6.B. .../2010/11. számú, illetve az ...-i Törvényszék Bf. .../2011/6. számú jogerős ítéletével kiszabott szabadságvesztés büntetését töltötte a ...-i Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben.

Az ...-i Városi Ügyészség fellebbezése alapján eljáró ...-i Törvényszék (a továbbiakban: alperes), mint másodfokú bíróság a 2012. október 5. napján megtartott nyilvános ülésen a felperes távollétében meghozott Bf. .../2012/3. számú ítéletével az ...-i Városi Bíróság 15.B. .../2011/3. számú ítéletét megváltoztatta, a felperes vonatkozásában a pénzbüntetés napi tételének számát 150 napi tételre súlyosította, ennek következtében a pénzbüntetés összege 375 000 Ft-ra emelkedett. A pénzbüntetés havi részleteinek összegét 18 750 Ft-ban határozta meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a felperesre vonatkozó részét helybenhagyta.

A felperesnek a ..., ... utca 2. szám alatti címére kézbesített másodfokú ítéletet a postai szolgáltató 2012. december 12. napján „nem kereste” tájékoztatással visszaküldte a bíróságnak.

Az alperes a 2012. október 11. napján kelt, a felperesnek a ..., ... utca 2. szám alatti címre kézbesített felszólításban felhívta a felperest a pénzbüntetés megfizetésére azzal, hogy nem teljesítés esetén a pénzbüntetést fogházbüntetésre fogják átváltoztatni.

A bírósági végzést a postai szolgáltató 2012. október 24. napján „nem kereste” jelzéssel visszaküldte a bíróságnak.

Az ...-i Városi Bíróság a 2013. január 7. napján kelt 15.B. .../2011/7. számú végzésével a felperessel szemben kiszabott pénzbüntetést 150 napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre változtatta át, mivel a felperes a kiszabott pénzbüntetést nem fizette meg. A végzés tartalmazta, hogy a pénzbüntetés kifizetése esetén a szabadságvesztést nem hajtják végre.

A felperes a büntetés-végrehajtási intézetben 2013. május 30. napján kérelmezte, hogy a rabkeresményéből fizethesse a jogerős bírósági határozatokkal reá kiszabott pénzbüntetéseit.

A felperes kérelmének 2013. június 12. napján helyt adtak, ekkor tájékoztatták arról, hogy a ...-i Városi Bíróság .../2012/4. számú határozata alapján 10 000 Ft, az ...-i Városi Bíróság 15.B. .../2011/3. számú határozata alapján 375 000 Ft pénzbüntetést szabtak ki vele szemben, továbbá arról, hogy 21 994 Ft zárolt összeg áll a rendelkezésére, amelyből 10 000 Ft összegű pénzbüntetést megfizettek, és előjegyzésbe vettek 10 360 Ft-ot.

A felperessel szemben az ...-i Városi Bíróság 15.B. .../2011/7. számú végzésével átváltoztatott pénzbüntetést a ...-i Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben 2013. június 21. napján foganatba vették, és azt a felperes 148 nap elteltével, 2013. november 15. napján töltötte ki.

A felperes a pénzbüntetést átváltoztató végzéssel szemben az ...-i Járásbíróságnál 2013. június 12. napján kifogást terjesztett elő, amelyet az ...-i Járásbíróság a 15.B. .../2011/7. számú végzés elleni fellebbezésként 2013. július 19. napján kelt 15.B. .../2011/11. számú végzésével elutasított.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúria a 2014. október 30. napján kelt Bfv.III. .../2013/6. számú végzésével az ...-i Törvényszék Bf. .../2012/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A végzésének indokolásában megállapította, hogy a másodfokú bíróságnak ugyan nem volt tudomása arról, hogy a nyilvános ülés kitűzött időpontjában, 2012. október 5. napján a felperes már a büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodott, azonban a felperes idézése nem volt szabályszerű, távollétében ezért a másodfokú nyilvános ülés megtartására nem kerülhetett volna sor.

Megállapította azt is, hogy mivel a felperest fogva tartották, ezért részére védő kirendelése, és a védő nyilvános ülésre történő megidézése kötelező lett volna a büntető eljárási törvény rendelkezései alapján.

A megismételt eljárásban az alperes, mint másodfokú bíróság a 2015. április 3. napján megtartott nyilvános ülésen a szabályszerűen megidézett felperes távollétében hozott Bf. .../2014/10. számú ítéletével az ...- Járásbíróság 15.B. .../2011/3. számú elsőfokú ítéletét megváltoztatta, a felperes cselekményét átminősítette, és a felperesre, mint I. r. vádlottra kiszabott pénzbüntetés napi tételének számát 150-re súlyosította, egyebekben az elsőfokú bíróság felperesre vonatkozó ítéletét helybenhagyta.

A felperes kártalanítási igényt jelentett be a Magyar Állammal szemben, amelyet az ...- Járásbíróság a 2016. június 10. napján jogerőre emelkedett I.P. .../2015/16. számú ítéletével elutasított.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felperes az alperessel szembeni kártérítési keresetét arra hivatkozva terjesztette elő, miszerint a vele szemben folyamatban volt büntetőeljárás során az alperes - a Kúria Bfv.III. .../2013/6. számú végzésében megállapítottan - az eljárásjogi szabályokat megsértette azzal, hogy a másodfokú bíróság által tartott nyilvános ülésre a felperest szabályszerűen nem idézte meg. Így nem szerzett tudomást az ülésen hozott ítélet tartalmáról sem, illetve arról, hogy személyével szemben a pénzbírságot kiszabó ítélet jogerőre emelkedett. Emiatt fizetési kötelezettségének nem tudott önként eleget tenni, pedig amennyiben a határozatról tudomást szerzett volna, és a fizetésre szolgáló „csekket” átvette volna, részletekben eleget tett volna a fizetési kötelezettségének.

Állította, hogy pszichés értelemben rendkívüli módon megviselte az, hogy a más büntetőeljárás során kiszabott szabadságvesztés büntetésének kitöltését követően nem szabadulhatott, mert a lényeges eljárási szabálysértéssel kiszabott pénzbüntetésének a szintén súlyos eljárási szabálysértéssel átváltoztatott fogház büntetését ki kellett tölteni. A jogtalan fogva tartása miatt elszenvedett joghátrányokra tekintettel napi 25 000 Ft, összesen 3 750 000 Ft nem vagyoni kár megtérítésére tartott igényt, továbbá 1 800 000 Ft vagyoni kártérítés megfizetését igényelte azt állítva, hogy külföldön vállalt volna munkát, amely a pénzbüntetés fogházbüntetésre történő átváltása miatt hiúsult meg, ezáltal a felperes a várt jövedelemtől elesett.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta.

A jogalap körében arra hivatkozott, hogy a felperes ellen lefolytatott büntetőeljárásban, mint másodfokú bíróság a 2012. október 5. napjára kitűzött nyilvános ülésre a felperest szabályszerűen idézte meg a korábbi ..., ... utca 2. szám alatti címéről, mert a felperes nem tett eleget annak a kötelezettségének, hogy a tartózkodási helye megváltozását a bíróságnak bejelentse, „annak ellenére, hogy tudomással bírt arról; a személyével szemben folyamatban lévő büntetőeljárás nem fejeződött be jogerősen”. A bíróságnak pedig nem volt tudomása arról, hogy a felperes már büntetés-végrehajtási intézetben tölti szabadságvesztés büntetését, ezért a nyilvános ülésre való megidézése szabályszerűnek volt tekinthető arra figyelemmel, hogy a lakcíme megküldött idézést a kézbesítő hátrahagyott értesítése ellenére nem kereste.

Az alperes „ezen túlmenően” hivatkozott arra is, hogy „a felperes büntetését nem enyhítették a megismételt eljárásban, hanem ugyanolyan súlyú pénzbüntetést szabtak ki személyével szemben”.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elbírálásánál - a 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptké.) 54. §-a szerint irányadó - rPtk. 76. §, 84. § (1), 349. § (1) és (3), 339. § (1) és 340. § (1) bekezdésének ismertetése után, az annak alkalmazása során kialakult (és az elsőfokú ítélet indokolásában részletesen ismertetett) bírói gyakorlat által kidolgozott szempontok szerint azt

vizsgálta, hogy az adott esetben a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának az rPtk. 349. § (1) és (3) bekezdésében foglalt feltételei teljesültek-e.

Megállapítása szerint a felperes azzal, hogy az alperes Bf. .../2012/3. számú ítélete ellen a Kúrián felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A további feltételek körében azt vizsgálta, hogy megállapítható-e az alperes részéről kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés. Ezzel összefüggésben az alábbi megállapításokat tette:

A perbeli esetben kirívóan téves jogalkalmazási tevékenységnek minősül az a körülmény, hogy a fogvatartott felperes részére a másodfokú büntetőeljárás során nem rendeltek ki védőt. Azt a körülményt azonban, hogy az alperes sérelmezett határozatával zárult nyilvános ülésre a felperest a büntetőeljárás során korábban bejelentett, de már időközben megváltozott tartózkodási helyéről idézték meg, az elsőfokú bíróság nem találta kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek. Az ezzel összefüggésben kifejtett indokai szerint, bár a büntetőbíróságok gyakorlata az, miszerint az eljárás során ellenőrzik, hogy a terhelt fogva van-e vagy sem, azonban a bíróságnak nincs olyan kifejezett jogszabály által előírt kötelezettsége, hogy a lakcím- vagy bűnügyi nyilvántartásokba történő betekintés útján ellenőrizze - különösen, hogy rendszeresen ellenőrizze - a terhelt lakóhelye, tartózkodási helye megváltozott-e, vagy hogy a terhelt megkezdte-e valamely más büntetőeljárásból kifolyólag szabadságvesztés büntetését.

Ezzel szemben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 43. § (5) bekezdése szerint a felperesnek, mint terheltnek kifejezett jogszabályi kötelezettsége állt fenn arra, hogy a tartózkodási helyének megváltozását, annak bekövetkezését követő 3 munkanapon belül annál a bíróságnál bejelentse, amelyik vele szemben büntetőeljárást folytat. A jelen esetben a felperes ennek a kötelezettségének nem tett eleget, a másodfokú büntetőeljárás során eljáró büntetőbíróságnak ezért nem volt tudomása arról, hogy a felperes tartózkodási helye megváltozott, illetve hogy a felperes már fogvatartott.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az, hogy a felperessel szemben kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalására irányuló eljárás során ismeretessé vált az, hogy a felperes szabadságvesztés büntetés hatálya alatt áll, illetőleg hogy „a másodfokú bíróság is értesül a más büntetőügyben felmerült körülményről”, nem mentesítette a felperest a lakóhely megváltozása iránti bejelentési kötelezettségének teljesítése alól.

Mindezekből az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes ezzel a mulasztásával nem pusztán közrehatott a káresemény kialakulásában (amely kármegosztásra adott volna alapot), hanem a „káresemény bekövetkezéséhez vezető oksági láncolat olyan releváns tagjának minősül, amelynek hiányában a káresemény nem következett volna be. Amennyiben ugyanis a felperes az általa a büntetőeljárásban lakóhelyeként megjelölt, korábbi tartózkodási helyén, ..., ... u. 2. szám alatt életvitelszerűen lakó hozzátartozói a postai kézbesítővel tudatják azt, hogy a felperes büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodik, akkor valószínűsíthetően a posta sem „nem kereste”, hanem „elköltözött” jelzéssel küldi vissza a bíróság idézését, és másodfokú határozatát tartalmazó küldeményt.

Mindebből az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy ezáltal az alperes mulasztása sem tekinthető felróhatónak.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt is, miszerint tényszerűen megállapítható-e a felperesnek az az állítása, hogy amennyiben az alperes a rá vonatkozó jogszabályokat betartja, és a felperes időben értesül a pénzbüntetését súlyosító ítéletről, úgy a pénzbüntetést befizette volna, és így elkerülhette volna annak szabadságvesztésre történő átváltoztatását.

Ezzel összefüggésben azt állapította meg, hogy a felperes már 2013. május 30. napján igazolhatóan értesült arról, hogy a vele szemben kiszabott 375 000 Ft-ra megemelt összegű pénzbüntetést megállapító határozat jogerőre emelkedett.

A felperes azonban ahelyett, hogy a büntetés-végrehajtási intézet tájékoztatásának megfelelően akár a pénzbüntetést a Bírósági Gazdasági Hivatal részére postai úton megfizette volna, akár a későbbiekben szerzett és zárolt rabkeresményének erre a célra történő fordításáról rendelkezett volna, 2013. június 25. napján olyan beadványt intézett a bíróságon, amelyen 60 000 Ft illetékbélyeget rótt le, a felülvizsgálat iránti indítványát pedig csak jóval az átváltoztatott büntetésének megkezdését követően, 2013. augusztus 29. napján terjesztette elő.

Az elsőfokú bíróság mindebből, és abból a körülményből, hogy a felperes - a bíróság azon tájékoztatása ellenére, hogy azt neki kell bizonyítania - nem terjesztett elő bizonyítási indítványt arra vonatkozóan, hogy rendelkezésére állt az az összeg, amelyből a pénzbüntetését meg tudta volna fizetni, egyrészt arra következtetett, hogy a felperes ezt a tényt nem tudta bizonyítani, másrészt arra, hogy a kárenyhítési kötelezettségének nem tett megfelelően eleget.

Miután az elsőfokú bíróság - mindezekkel indokolva - megállapította, hogy a felperes kereseti követelésének a jogalapja megalapozatlan, mellőzte a felperes igazságügyi orvosszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványa teljesítését, valamint J.P. tanúvallomásának a beszerzését, akinek a tárgyalásra való előállítását a felperes vállalta, azonban annak nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes javára a jogi képviselőjének 17 000 Ft összegű utazási költsége, mint perköltség megfizetésére, egyben megállapítva, hogy a felperes személyes költségmentessége miatt a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

A felperes a pontosított fellebbezésében elsődlegesen a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és „a jogalap tekintetében közbenső ítélet hozatalát” kérte.

Másodlagos fellebbezési kérelme a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára irányult, arra az esetre, ha az ítéletábra úgy ítéli meg, hogy a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése szükséges.

A fellebbezési kérelme indokolása szerint az elsőfokú eljárás során a kártérítési igénye alapjaként az alperes több jogszabálysértő magatartását is megjelölte. Elsősorban a Kúria által a Bfv.III. .../2013/6. számú végzésében megállapított azt a mulasztást, hogy a vele szemben hozott pénzbüntetést kiszabó ítélet elleni fellebbezés másodfokú elbírálása során a másodfokú nyilvános ülést úgy tartották meg, hogy arra a fogva tartott felperest szabályszerűen, a büntetés-végrehajtási intézet útján nem idézték és a kötelező védelem ellenére a részére nem rendeltek ki védőt.

E magatartások jogellenessége és az alperes felróhatósága a rendelkezésre álló adatok, a Kúria hivatkozott végzése alapján megállapítható.

Hivatkozott arra is, miszerint az alperes a pénzbüntetés végrehajtása során is elmulasztotta ellenőrizni, hogy a felperes fogva van-e, ennek következtében a pénzbüntetés megfizetésére szóló felhívás és a pénzbüntetés átváltoztatását elrendelő végzés szabályszerű közlése sem történt meg, ezért azokról nem szerzett tudomást.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában azonban csak az első tényállítás kapcsán vizsgálta a bizonyítékokat és fejtette ki azt a - téves - álláspontját, miszerint az alperes kártérítő felelőssége azért nem állapítható meg, mert a felperes elmulasztotta a Be. 43. § (5) bekezdése szerinti kötelezettségét.

A felperes részletesen kifejtett fellebbezési érvelése értelmében az elsőfokú bíróság anyagi jogi és eljárási szabálysértéssel vonta le következtetését az alperes magatartásai és a felperes bekövetkezett kára közötti okozati összefüggés hiányára, és arra, hogy azt a saját kötelezettségszegésével a felperes kizárólag maga idézte elő.

Szerinte az elsőfokú bíróság megállapításával szemben a felperesnek a tartózkodási helye megváltoztatásával kapcsolatos, jogszabály alapján fennálló bejelentési kötelezettsége nem volt, arra

tekintettel, hogy az 1992. évi LXVI. törvény 27. § (4) bekezdés b) pont értelmében (amely szerint nem kell bejelenteni a tartózkodási helyét annak a polgárnak, aki előzetes letartóztatásban van, vagy szabadságvesztés büntetését tölti) a büntetés-végrehajtási intézetbe vonulás nem minősül tartózkodási hely változásnak. Ezért a fogvatartott személyek kapcsán az állami intézményrendszernek, a bíróságoknak és a büntetés-végrehajtási intézeteknek fokozott felelősségük van abban, hogy a fogvatartott jogait érvényesíteni tudja, és kötelezettségeinek eleget tudjon tenni. Hivatkozott arra, hogy a felperes bejelentési kötelezettségét megalapozó, az elsőfokú bíróság által az ítélete indokolásában felhívott Be. 43. § (5) bekezdésének utolsó mondata akként rendelkezik, hogy „erre - a tartózkodási hely változás bejelentési kötelezettségre - a terheltet a nyomozás során az első kihallgatásakor, a bírósági eljárásban a vádirat kézbesítésekor figyelmeztetni kell”. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban nem tartalmazza azt, hogy az adott esetben a felperes erre vonatkozó felhívása meg is történt, és annak tényleges igazolása az ítéletben hivatkozott bizonyítékok között sem szerepel.

Előadása szerint a tényállás szintén hiányos és felderítetlen maradt azon felperesi tényállítással összefüggésben, miszerint a büntetés-végrehajtási intézetbe 2012. február 21-én történt bevonulásakor - tehát a tartózkodási helyének megváltoztatását követő 3 munkanapon belül - a felperes a nyilvántartási csoport felé a szokásos meghallgatásakor jelezte, hogy egyebek között folyamatban van az ...- Városi Bíróság előtti 15.B. ...2011. számú ügye. Mivel az elsőfokú eljárásban indítványozta a bevonulásakor felvett nyilatkozatok beszerzését és ennek érdekében a büntetés-végrehajtási intézet nyilvántartási csoportjának megkeresését, azzal, hogy ezt az indítványt az elsőfokú bíróság indokolás nélkül elutasította, lényeges körülmény tekintetében nem folytatta le a szükséges bizonyítást, ami megalapozatlanná teszi az elsőfokú ítéletnek azt a ténymegállapítását, hogy a felperes mulasztott.

Mivel az elsőfokú bíróság - annak megállapításával, hogy a felperes tartózkodási helyének jogszabályszerű bejelentésével a kár be sem következett volna - ennek kiemelt jelentőséget tulajdonított, ez olyan lényeges eljárási szabálysértés volt, amely az elsőfokú bíróság ítéletét önmagában is megalapozatlanná teszi.

Az elsőfokú bíróság a tényállást jórészt hiányosan állapította meg az alperes felelősség alóli kimentése körében értékelhető, értékelendő tények tekintetében is. Az elsőfokú ítéletből ugyanis nem derül ki az, hogy a konkrét esetben a másodfokon eljáró alperes bírója egyáltalán lekérdezte-e akár egyszer is a felperes priuszát. Ugyanakkor annak bizonyítása, hogy az alperes úgy járt el, ahogy az általában elvárható, őt terhelte volna.

Ha az elsőfokú bíróságnak rendelkezésre álltak a büntető ügy iratai, úgy abból tisztáznia kellett volna és a tényállás részévé kellett volna tenni azt a körülményt, hogy a másodfokon eljáró alperes lekérdezte a felperes priuszát, és hogy az mit tartalmazott, avagy azt, hogy az alperes elmulasztotta mindezt. Szerinte ennek azért van az ügyben kiemelt jelentősége, mert ha az állapítható meg, hogy az alperes egyszer sem kérte le az adatokat, úgy eljárása súlyosan jogsértő, mert a büntetőbíróság nem hozhat úgy megalapozott döntést, hogy a vádlott korábbi büntetéseit nem ismeri.

Ugyanakkor súlyosan jogsértő magatartásnak minősül az is, ha az alperes beszerezte az adatokat, de az abban foglaltak ismerete - letöltendő szabadságvesztése - ellenére nem kereste meg a bűnügyi nyilvántartást a felperes tartózkodási helyének a megállapítása érdekében.

Abban is tévedett az elsőfokú bíróság, hogy az alperes felróhatóságának a vizsgálata körében nem tulajdonított jelentőséget annak a felperes által előadott ténynek, miszerint a fogva tartása alatt az alperessel más ügyekben is kapcsolatot tartott, ezért az alperesnek ebből is tudomása kellett, hogy legyen a tartózkodási helyéről.

A felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vizsgálta az alperes kártérítési felelősségét azokkal a magatartásaival összefüggésben, amelyekre a felperes a szabályszerűtlen idézéssel és védő nélkül lefolytatott eljárással kapcsolatos „alaptényálláson” kívül hivatkozott.

Így nem vizsgálta azt, hogy az alperes mikor szerzett tudomást arról, miszerint a felperes a másodfokú döntés meghozatalakor, valamint a pénzbüntetés teljesítésére történő felhívás kiküldésekor már fogvatartott volt. Álláspontja szerint ennek azért van kiemelt jelentősége, mert az alperes a pénzbüntetést átváltoztató végzés (amely fellebbezéssel nem támadható) saját hatáskörben történő hatályon kívül helyezésével, és a felperes részére a jogerős ítéletnek, valamint pénzbüntetés megfizetésére történő felhívásnak és a részletek befizetésére szolgáló csekknek a megküldésével attól függetlenül megakadályozhatta volna a kára bekövetkezését, hogy a felperes (ha volt ilyen kötelezettsége) elmulasztotta a tartózkodási hely megváltozásának a bejelentését.

Az elsőfokú bíróság tévesen nem állapította meg, és nem értékelte azt sem, hogy az alperesnek a felperes 2013. június 12-én és július 25-én kelt beadványait a Be. 70/A. §-a szerinti kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemként kellett volna értékelnie és meg kellett volna állapítania, hogy a kézbesítéshez fűzött jogkövetkezmények a Be. 70/A. § (4) bekezdése alapján hatálytalanok. Ebben az esetben pedig a hivatkozott határozatokat ismételt kézbesítenie kellett volna a felperes részére a büntetés-végrehajtási intézet útján. Ismételt közlés esetén pedig csak a felperes teljesítésétől függően lett volna helye a pénzbüntetés átváltoztatásának.

Ugyanakkor a felperes az elsőfokú eljárás során igazolta azt, hogy 18 700 Ft-os részletek fizetésére képes lett volna. Tényként megállapítható tehát az is, hogy az átváltoztatott szabadságvesztés büntetést a felperessel szemben jogellenesen hajtották végre.

A felperes álláspontja szerint az alperes mindezek elmulasztásával is jogsértően járt el, és ezekből a jogsértő magatartásokból egyenesen következett, hogy a felperesnek le kellett tölteni egy jogellenesen átváltoztatott szabadságvesztés büntetést.

A felperes szerint az elsőfokú bíróságnak értékelnie kellett volna azt is, hogy - a csatolt büntetőiratokból megállapíthatóan - addig, amíg a pénzbüntetését súlyosító másodfokú ítélet kézbesítésének vétele 2012. december 12-én állt be, a felperesnek küldött fizetési felszólítás vélelmezett kézbesítése már 2012. október 24. napján megtörtént.

E tényekből következően pedig a felperessel szemben olyan ítéletet akartak végrehajtani 2012. október 24-én, amelyet addig vele még nem is közöltek, ami - a Be. 345. §-a alapján a másodfokú eljárásban is alkalmazandó Be. 281. § (9) bekezdése szerint - önmagában is súlyos jogszabálysértés volt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének - helyes indokai alapján történő - helybenhagyását, és a felperesnek 17 000 Ft-ban megjelölt másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

Szerinte az elsőfokú bíróság helyes jogkövetkeztetést tett a tekintetben, miszerint az alperes büntető fellebbviteli tanácsa jogalkalmazási tévedésben volt, amikor a felperest a már időközben megváltozott tartózkodási helyéről, és nem az általa a büntetőeljárásban be nem jelentett megváltozott tartózkodási helyéről idézte a 2012. október 5-i nyilvános ülésre. Helyesen következtetett arra is, hogy a jogalkalmazási tévedése nem minősült - a kialakult bírói gyakorlat által a felelősség megállapításához megkívánt - kirívóan súlyosnak.

Az elsőfokú bíróság helytállóan - a fellebbezésben hivatkozott anyagi jogi és eljárásjogi szabálysértés nélkül - állapította meg a felperes mulasztását is a Be. 43. § (5) bekezdésében előírt tartózkodási hely változás bejelentési kötelezettséget illetően.

Az alperes rámutatott: ellentmondás a felperes fellebbezésében az, hogy egyrészt azt állítja: az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy a felperes figyelmeztetése a bírósági eljárásban a vádirat kézbesítésekor megtörtént, ugyanakkor hivatkozik arra is, hogy a büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadásakor (2012. február 21-én) a folyamatban lévő ügyei között megjelölte az ...- Városi Bíróság előtti B.../2011. számú ügyet is. A felperes utóbbi állításának egyébként ellentmond az is, hogy az elsőfokú eljárásban a

személyes meghallgatása során saját maga adta elő, miszerint lakóhelye a Gy..... utca. 2. szám alatti címhely.

Az alperes szerint tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az 1992. évi LXVI. törvény 27. § (4) bekezdése alapján nem volt tartózkodási hely változás bejelentési kötelezettsége, mivel a felperesnek ilyen kötelezettsége az említett törvényhez képest speciális jogszabályon, a Be. 43. § (5) bekezdésén alapult.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felelősség alóli kimentésére mindenképpen alkalmas az a felperes által sem vitatott tény, hogy a lakcímként az ellene folytatott büntetőeljárásban, és a büntetés-végrehajtási intézetbe történt befogadásakor is megjelölt ..., ... út 2. szám alatti kézbesítési címről az alperes által megküldött bírósági irat „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. E tényre figyelemmel ugyanis az, hogy elmaradt a felperes priuszának lekérése, az elsőfokú bíróság által is kifejtett helyes indokok alapján nem minősült a részéről kirívóan súlyos téves jogértelmezésnek.

Az pedig, hogy mikor szerzett tudomást a felperes fogva tartásáról, a kereset elbírálása szempontjából irreleváns, tekintettel arra, hogy a felperes 2013. június 12-én kifogásolta azt, hogy a B.../2011/3. számú ítélet jogerőre emelkedéséről nem volt tudomása, az ítéletben kiszabott pénzbüntetés rabkeresményéből történő levonását pedig már korábban, 2013. május 30-án kérelmezte.

Az ítéletábra a felperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján - figyelemmel a (2) bekezdésre - tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek felhívásra tárgyalás tartását nem kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezése nem volt, ezért az ítéletábra azt egészében bírálta felül.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletábrának elsőként a felperes másodlagos, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmét kellett elbírálnia.

A felperes a hatályon kívül helyezést a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján egyrészt arra hivatkozással kérte, miszerint az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást arra vonatkozóan, hogy ténylegesen megtörtént-e a tartózkodási hely megváltozása bejelentésének kötelezettségére a Be. 43. § (5) bekezdésében előírt figyelmeztetése. Másrészt amiatt, hogy az elsőfokú bíróság azzal, miszerint nem szerezte be a felperest fogvatartó büntetés-végrehajtási intézettől a bevonulásakor tett nyilatkozatait tartalmazó iratokat, a jogvita elbírálása szempontjából releváns tény tekintetében a szükséges bizonyítást nem folytatta le, ezért a tényállás hiányos, az arra alapított döntés megalapozatlan.

Az ítéletábra ezt a fellebbezési támadást nem találta megalapozottnak az alábbiakra tekintettel:

A Pp. 163. § (1) bekezdése szerint a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. Azt, hogy mit kell a per eldöntéséhez szükséges tényeknek tekinteni, a perben érvényesített jogra (jogokra) vonatkozó anyagi jogi szabályok szerint kell megállapítani.

A jelen esetben a felperes az alperessel szemben előterjesztett keresetét az - elsőfokú bíróság által alkalmazandó jogszabályként helyesen felhívott - r Ptk. 349. § (1) bekezdésére, és annak utalása folytán a 339. § (1) bekezdésére alapította.

Ezért az alperes kártérítési felelősségének megállapításához a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperes olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedést követett el, amellyel okozati összefüggésben őt az állított kár érte.

Az ítéletábra az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtettekkel értett egyet abban, miszerint a felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ellene folytatott büntetőeljárásban a

Be. 43. § (5) bekezdésében előírt tartózkodási hely változás bejelentési kötelezettség őt nem terhelte.

Annyiban osztotta a felperes fellebbezési álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított perdöntő jelentőséget annak, miszerint a felperes nem bizonyította azt, hogy ennek a kötelezettségének eleget tett.

Ezért csak megjegyzi az ítélet tábla - bár az elsőfokú bíróság ítélete erre vonatkozóan ténymegállapítást valóban nem tartalmaz, azonban - a felperes fellebbezési állításával szemben a felterjesztett iratok között az ...- Járásbíróság P.../2015. számú peres irataihoz csatolt, az ...- Városi Bíróság B.../2011. számú büntető iratai között lévő Bk.../2011. számú irat részét képező, az ...- Rendőrkapitányság ... Alosztály .../2011/bü. ügyszámú nyomozati irataiban fellelhető a felperes gyanúsított kihallgatásáról készült 2011. április 13. napján felvett .../2011/bü. számú jegyzőkönyv, amelynek 2. oldala tartalmazza a felperesnek, mint gyanúsítottnak a Be. 43. § (5) bekezdésére történő figyelmeztetését, és a felperesnek azt az aláírásával elismert gyanúsított nyilatkozatát, miszerint a „tájékoztatást megértette”.

Az ítélet tábla azt is megállapította, miszerint irattelenes az a fellebbezési előadás, hogy az elsőfokú bíróság a felperes indítványa ellenére a büntetés-végrehajtási intézetbe történt „bevonulásakor felvett nyilatkozatok” beszerzését elmulasztotta, és ezáltal a felperes által kért bizonyítást nem folytatta le.

A felterjesztett iratoknál a ...-i Törvényszék 5.P. .../2015. számú peres iratában 21. sorszám alatt fellelhető ugyanis a ...-i Országos Büntetés-végrehajtási Intézetnek a bíróság megkeresésére 2016. december 28. napján megküldött „D.L. (... , ..., an.: L.I.) 2012. február 21. napjától, 2013. november 15. napjáig terjedő időszakra vonatkozó teljes nevelési anyaga”, amely tartalmazza a felperesnek a ...-i Fiatalkorúak Országos Büntetés-végrehajtási Intézetébe történt bevonulásának rögzített anyagát is.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla a felperes által megjelölt okokból az elsőfokú bíróság ítéletének kért hatályon kívül helyezésére nem látott indokot, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helytállónak elfogadta, és azt - a felterjesztett iratok alapján megállapított alábbi kiegészítéssel - tekintette a másodfokú eljárásban is irányadónak.

A felperes az ...-i Városi Bíróság 2011. december 6. napján tartott tárgyaláson hozott 15.B.../2011/3. számú - őt 80 napi tételnek megfelelő 200 000 Ft pénzbüntetésre ítéelő, és annak megfizetését 20 havi, egyenként 10 000 Ft-os részletekben engedélyező - ítéletét, a kihirdetését követően a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítetten tudomásul vette. Az ítéletet a felperes részére 2012. január 29. napján kézbesítették.

Az ítélet tábla az így kiegészített tényállás alapul vételével az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével és érdemi döntésével is egyetértett, annak indokait azonban - a fellebbezés tükrében - részben kiegészíti, részben pontosítja az alábbiak szerint.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének feltételei a Ptk. 339. és 349. §-ának rendelkezései szerint az alábbiak: jogellenes magatartás, kár (bírósági tevékenységgel összefüggő), okozati összefüggés, vétkesség, a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, vagy a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. Amennyiben e konjunktív feltételek közül akár csak az egyik is hiányzik, a bíróság kártérítési felelősségének megállapítására nincsen lehetőség, a kártérítési perben eljáró bíróságnak a keresetet el kell utasítania.

Az elsőfokú bíróság az r Ptk. 349. § (1) bekezdésére figyelemmel a 339. § (1) bekezdésében meghatározott kártérítési felelősség fogalmi elemeinek vizsgálata során helytállónan állapította meg azt, hogy a felperes ellen folytatott büntetőeljárásban az alperes, mint másodfokú bíróság részéről kirívóan téves jogalkalmazási tevékenység volt az, hogy a fellebbezés alapján kitűzött nyilvános

másodfokú ülésre a felperes részére nem rendeltek ki védőt. Az ítélet elleni fellebbezés hiányában ezt az alperes sem vitatta.

Az ítéletábra abban osztotta a felperes fellebbezését, miszerint arra tekintettel, hogy a kötelező védelem (szükség esetén a védő kirendelésének kötelezettsége) a vádlott fogva tartása esetén áll fenn, az alperes magatartásának megítélése szempontjából a védő kirendelésének elmulasztását egységesen kellett kezelni a ténnyel, hogy az alperes eljáró bírói tanácsa a másodfokú nyilvános ülés kitűzésekor és arra a felperes megidézésekor elmulasztotta ellenőrizni, hogy a felperes fogvatartott vádlott-e.

Alaptalanul támadta ugyanakkor a felperes az elsőfokú bíróság ítéletét arra alapítottnak, hogy az elsőfokú bíróság emiatt az alperes kártérítési felelősségét nem állapította meg. Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a jogkövetkeztetéssel, hogy erre a felperes azért nem tarthat igényt alappal, mert az alperes jogsértő magatartása nincs okozati összefüggésben a felperes állított kárával. Ennek helyes indoka azonban nem az elsőfokú bíróság által kifejtett az a jogi érvelés, hogy a felperes károsodásához vezető okfolyamat elindítója nem ez, hanem a felperes részéről a tartózkodási helye megváltozása bejelentésének felróható elmulasztása volt.

Az ítéletábra álláspontja szerint az alperes magatartása és a felperest (állítása szerint) ért kár között az okozati összefüggés az alábbiak miatt nem állapítható meg.

A felperes a keresetében azt állította, miszerint a kára abból keletkezett, hogy a vele szemben kiszabott pénzbüntetést átváltoztatták szabadságvesztésre. Előadása az volt, hogy a 148 napig tartó szabadságmegvonás miatt keletkezett vagyoni és nem vagyoni kára. Ebből következően a felperes kára - a saját állítása szerint is - azért következett be, mert a pénzbüntetést átváltoztatták.

Az átváltoztatásra pedig a felperes által sem vitatottan azért került sor, mert a felperes a pénzbüntetést a bíróság által meghatározott határidőig nem fizette meg.

Az alperes kártérítő felelősségének megállapításához szükséges ok-okozati összefüggés vizsgálatánál ezért kiemelt jelentősége van annak - az elsőfokú bíróság által is megállapított - nem vitatott ténynek, hogy a felperes a kihirdetésével, 2011. december 6. napján értesült arról, hogy az ...-i Városi Bíróság a 15.B.../2011/3. számú ítéletében őt - egy napi tétel összegét 2 500 Ft-ban meghatározva - 80 napi tétel, 200 000 Ft pénzbüntetésre ítélte, amelyet, az ítélet jogerőre emelkedését követő minden hónap 10. napjáig esedékes 10 000 Ft-os részletekben fizethet meg, de ha egy részlet megfizetését elmulasztja a pénzbüntetést szabadságvesztésre átváltoztatják. A felperes ezt az ítéletet tudomásul vette, ezzel magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Ebből, valamint abból a tényből, hogy az ítéletet 2012. január 23. napján írásban is átvette, okszerű következtetés vonható le arra, miszerint a felperesnek már ekkor tisztában kellett lennie azzal, hogy nem kerülheti el a pénzbüntetés szabadságvesztésre átváltoztatását, ha azt nem fizeti meg és akkor sem, ha akár egy havi részlet megfizetését is elmulasztja. A felperes azonban az elsőfokú eljárás során - és a fellebbezésében - nem állította, még kevésbé bizonyította, hogy a 2012. január 23-át követő hónapokban a részletfizetési kötelezettségét akarta és tudta volna teljesíteni annak elkerülése érdekében, hogy a pénzbüntetést szabadságvesztésre átváltoztassák.

A perben adat csak arra van, hogy a felperes első alkalommal 2013. május 30. napján kérelmezte, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben szerzett keresményéből fizesse be a ...-i Városi Bíróság .../2012/4. számú határozatával kiszabott 10 000 Ft, illetve ha azt a rendelkezésre álló rabkeresménye lehetővé teszi, az ...-i Városi Bíróság 15.B.../2011/3. számú ítéletével kiszabott pénzbüntetését.

Erre figyelemmel a per eldöntése szempontjából kiemelt jelentősége annak az elsőfokú bíróság által is vizsgált kérdésnek van, hogy amennyiben felperessel szemben (általa sem vitatottan jogszerűen) már kiszabott pénzbüntetés jogellenes súlyosítása nem következik be, úgy a felperes az általa ismert pénzbüntetést ki tudta volna-e fizetni a felváltó büntetés, a szabadságvesztés elkerülése érdekében. Ennek megállapításához pedig a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy rendelkezett elegendő

pénzeszközzel, vagy egyéb olyan vagyonnal, amely a pénzbüntetés teljesítéséhez fedezetet nyújtott volna.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében ezzel összefüggésben azt állapította meg, miszerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a pénzbüntetés összegét ki tudta volna egyenlíteni (elsőfokú ítélet 10. oldal). A felperes a fellebbezésében alaptalanul állította ezzel szemben, hogy a 18 700 Ft-os részletek fizetésére a rendelkezésre álló adatok alapján is képes lett volna.

Ennek ellentmond, hogy a felperes szabadságvesztés büntetését foganatosító ...-i Országos Büntetés-végrehajtási Intézet kimutatása szerint a felperesnek ekkor 21 994 Ft zárolt összeg állt rendelkezésére, amelyből a ...-i Városi Bíróság határozatával kiszabott 10 000 Ft pénzbüntetést kiegyenlítették, 10 360 Ft megfizetését pedig előjegyzésbe vették.

Ellentmond a felperes állításának az is, hogy az ...-i Járásbírósághoz intézett, 2013. június 25-én kelt beadványán 60 000 Ft értékű illetékbélyeget helyezett el, "a pénzbüntetés megfizetésére", a per 2016. június 7-ei tárgyalásán pedig a felperes maga nyilatkozta azt, miszerint tisztában volt azzal, hogy meg kell fizetnie a pénzbüntetést, viszont „nem volt meg a pénz, tehát akkor a teljes összeget nem tudta volna a szabadulás érdekében kifizetni” (P.../2015/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal).

Annak a felperesi előadásnak ugyanakkor, hogy a pénzbüntetést részletekben ki tudta volna fizetni, azért nincs jelentősége, mert a felperesnek nem a pénzbüntetés kifizetésének elvi lehetőségét, hanem annak az általa ismert összege adott időpontban történő kiegyenlítéséhez szükséges vagyoni tényleges meglétét kellett (volna) bizonyítania. A felperes azonban - annak ellenére, hogy erről őt az elsőfokú bíróság a 2016. június 7-ei tárgyaláson jegyzőkönyvben rögzítetten tájékoztatta (15.P...2015/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal) - azt, hogy a kiszabott pénzbüntetés kifizetéséhez szükséges pénzeszközzel rendelkezett, az elsőfokú eljárásban nem bizonyította.

Ebből pedig okszerű következtetés arra vonható le, hogy a kártérítési felelősség megállapításához szükséges okozati összefüggés a felperes kárának bekövetkezése és az alperes jogellenes magatartása között nem áll fenn.

Az rPtk. 349. § (1) és 339. § (1) bekezdésének alkalmazásából következően ugyanakkor a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben is a felperest terheli a jogellenes károkozó magatartás és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggés fennállásának bizonyítása, amelynek hiánya esetén az egyértelműen jogellenes magatartás sem eredményez kártérítési felelősséget.

Az ítéletábra ezért ezekkel az indokokkal találta helytállónak az elsőfokú bíróságnak azt a jogkövetkeztetését, hogy az adott esetben a felperes alperessel szemben érvényesített vagyoni és nem vagyoni kárigényének sincs jogalapja. Mivel pedig az okozati összefüggés hiányában a kártérítési felelősségnek az rPtk. 349. § (1) és 339. § (1) bekezdésében írt többi (konjunktív) fogalmi eleme fennállásának további vizsgálata már szükségtelen volt, ezért az ítéletábra anélkül, hogy a felperes további fellebbezési hivatkozásait vizsgálta volna az elsőfokú bíróság keresetet elutasító, érdemben helyes ítéletét - a kifejtett eltérő indokkal - helybenhagyta, a Pp. 253. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján.

Az eredménytelenül fellebbező felperes az ügyvédi munkadíjból eredően felmerült saját perköltségét maga viseli. Az ítéletábra a pervesztessége ellenére mellőzte a felperesnek az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését, figyelemmel arra, hogy az alperes a per első - 2016. november 29. napján megtartott - tárgyalásán perköltségigényt kizárólag a tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatban és utazásonként 17 000 Ft útiköltség megtérítésére vonatkozóan jelentett be. Tekintettel arra, hogy a fellebbezési eljárásban tárgyalás tartására nem került sor, az alperesnek nem merült fel igazolt másodfokú perköltsége.

A felperes személyes költségmentessége folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti - az 5 550 000 Ft másodfokú pertárgyérték figyelembevételével - 444

000 Ft állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésére figyelemmel a 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2017. november 16.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró